

Instruccions tècniques d'ús de gúbies

REDACTAT PER:
Elisabet Carvajal Segura
Tècnica de Laboratori

DATA: 23/02/2024

REVISAT PER:
Marta Oriola Folch
Coordinadora de l'àmbit de Conservació-Restauració

DATA: 19/07/2024

APROVAT PER:
Fco. Javier Lozano Vilardell
President de la Comissió de Seguretat

DATA: 05/09/2024

PUBLICAT A: Pàgina web de la Facultat

DATA: 06/09/2024

SUPPORT ARXIVAMENT: Sharepoint de la Comissió de Seguretat/ Paper a l'arxiu de la SED

SUBSTITUEIX IT: -

MOTIU SUBSTITUCIÓ: -

VIGENT FINS: Fins a 4 anys després de la seva aprovació

NOMBRE TOTAL DE PÀGINES: 6

OBJECTIU

Establir les instruccions adequades per a dur a terme l'ús de gúbies, a fi de garantir la bona conservació de l'eina i la seguretat de l'usuari.

DEFINICIONS

Instrucció de treball (en endavant IT). Conjunt d'activitats rutinàries escrites relacionades amb un equip, un mètode de treball o procediment senzill. Forma part del sistema de gestió i pot complementar un PNT.

EPI: Equip de protecció individual.

Gúbia: Una gúbia és una eina manual de la família dels enformadors amb fulla i tall semicirculars. Usada per a treballar la fusta per fusters, ebenistes, lutiers i gravadors. Les gúbies són indispensables en la talla de fusta, una de les formes clàssiques de l'escultura i de les arts decoratives. La fulla és d'acer trempat i el mànec pot ser de fusta o de material sintètic.

ÀMBIT D'APLICACIÓ

Aquest procediment és d'aplicació a qualsevol usuari d'aquest tipus d'eines (alumnat, professorat o personal tècnic).

Qualsevol modificació d'aquest procediment implicarà la revisió de les mesures preventives recollides en aquest document: equips, instal·lacions i procediments.

Abarca l'àmbit de materials orgànics, en especialitats com ebenisteria, fusteria, talla decorativa i tècniques de gravat.

IT RELACIONATS

No és procedent.

1. INSTRUCCIONS

1.1 Riscos associats a l'operació d'ús de la gúbia:

- Risc de tall si s'utilitza erròniament l'eina.
- Risc de tall a terceres persones si no es manté una distància de seguretat suficient entre la zona de treball i la resta d'individus.

1.2 Eines i equipament necessari:

- Eines: Gúbies.
- Materials: Sergents, martell o maça de fusta, paletina, escombra i recollidor.

1.3 Equips de protecció individual (EPI)

- **Ulleres de seguretat:** L'ús d'ulleres de seguretat és obligatori sempre que es faci ús d'eines o maquinària. Les ulleres de seguretat han de complir amb la norma EN-166.
- **Roba de treball:** Als laboratoris de conservació-restauració l'ús de la bata de màniga llarga és obligatori. Preferentment, el tancament de les bates serà mitjançant fermalls de pressió d'obertura ràpida.
- **Calçat:** Està prohibit l'ús de calçat obert, sigui sandàlies o xanquetes. És recomanable l'ús de calçat tancat de qualsevol mena, encara que el més adequat és un calçat de seguretat que compleixi la Norma EN-345.

1.4 Preparacions i recomanacions prèvies.

- a) Comuniquen al professorat o al mestre de taller el procediment que dureu a terme.
- b) Abans d'iniciar l'activitat, poseu-vos les ulleres de seguretat.
- d) Controleu que les eines estiguin en bon estat i que la fulla de la gúbia estigui afilada.

1.5 Descripció d'una gúbia.

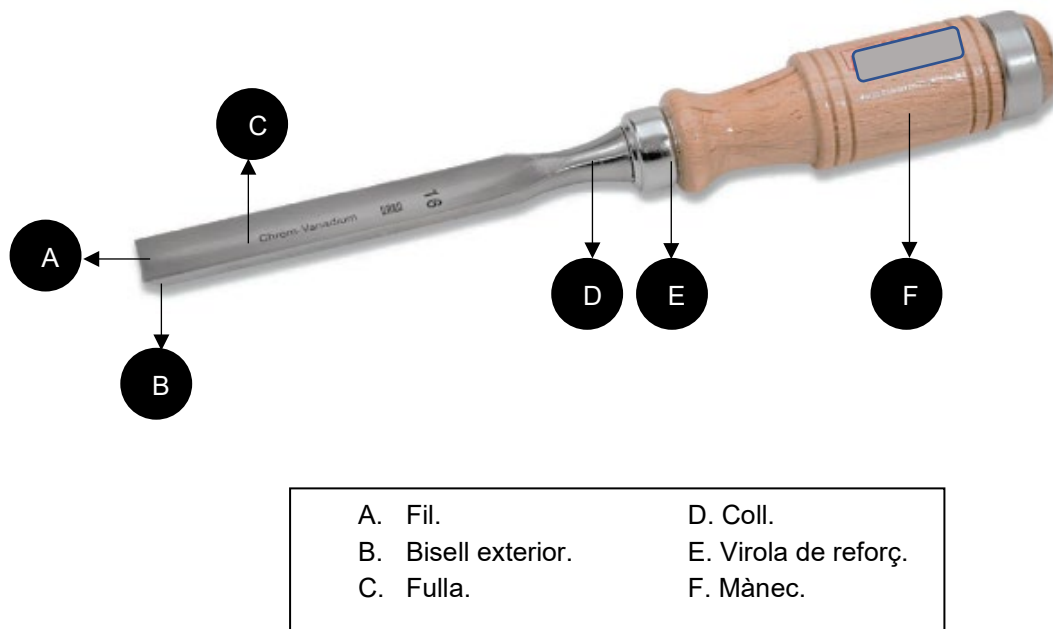

Fig. 1 Imatge d'una gúbia amb fulla de mitja canya del número 16.

1.6 Instruccions d'ús.

1. Assegureu la peça a tallar en una taula o banc de treball mitjançant un parell de sergents, per tal de poder anar rebaixant material sense que es mogui. Si la peça no queda ben immobilitzada i es mou, podeu prendre mal, inclús fer malbé l'obra.

Fig. 2 Imatge de la peça a tallar subjectada a la taula amb els sergents.

2. Sosteniu fermament la gúbia amb la mà predominant, per la part central del mànec.

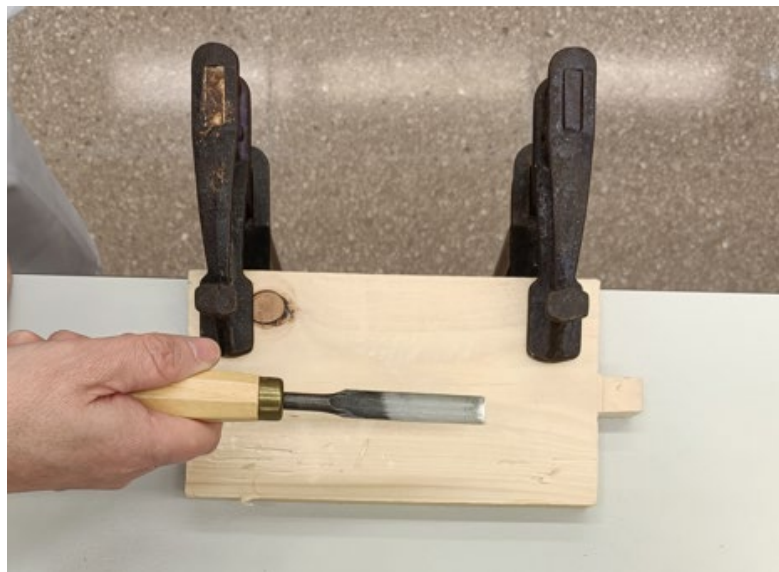

Fig. 3 Imatge agafant la gúbia amb la mà predominant.

- Presenteu la gúbia a la zona de la peça de fusta que volem rebaixar i col·loqueu la mà lliure sobre la zona davantera del mànec, virola de reforç i coll, per tal d'evitar que en exercir la força per tallar la gúbia s'enlairi.

Fig. 4 Imatge del moment de presentació amb la peça i subjecció de la gúbia.

- Exerciu pressió cap a baix i cap endavant alhora, per anar rebaixant el material. Per a fustes més dures, us podeu ajudar del martell o maça de fusta. En aquest cas la mà dominant agafarà la maça, i la mà no dominant, agafarà la gúbia pel mànec. Colpegeu lleugerament la base del mànec de la gúbia amb la maça.

Fig.5 Imatge de l'ús de la maça en el moment de tallar la fusta.

5. Treballeu **SEMPRE** amb la gúbia mirant cap endavant, és a dir, **MAI** en direcció cap al vostre cos, evitant així clavar-vos-la en el cos, en cas que aquesta rellisqui en el moment de tall del material.

Fig. 6 i 7 Imatges de com NO s'ha de fer ús de l'eina, amb maça o sense.

6. En finalitzar la tasca, deixeu la zona de treball neta i recollida.

2. REFERÈNCIES.

- Viquipèdia. L'enciclopèdia lliure. Definició de gúbia.
<https://ca.wikipedia.org/wiki/G%C3%BAbia>

3. APROVACIÓ I ARXIVAMENT

Un cop redactat el text de l'IT, se seguirà el següent procés per a la seva aprovació i arxivament:

- La persona responsable de la redacció de l'IT el signarà i datarà a mà, o amb certificat digital, i el lliurarà a la persona designada per a la seva aprovació.
- La persona responsable de la revisió de l'IT llegirà el text complet del IT i, si el considera correcte, el signarà i datarà. En cas contrari, li retornarà a la persona que l'hagi redactat amb els canvis proposats i es tornarà a iniciar el procés.
- Si l'IT ha estat revisat, la Comissió de Seguretat, si escau, l'inspeccionarà i comprovarà que compleix tots els requisits especificats en el present document. Si el document és conforme, el president/a de la Comissió, el signarà i datarà. En cas contrari, el retornarà a la persona que l'hagi redactat amb els canvis proposats i s'iniciarà el procés de nou.
- Un cop l'IT té l'aprovació definitiva, la tècnica de comunicació de la Facultat, l'emmagatzemarà al Sharepoint de la Comissió de Seguretat i en paper als arxius corresponents de la SED.

3.1. Publicació

Per tal de garantir la transparència del sistema de gestió i l'accessibilitat de la documentació a tota la comunitat universitària, la tècnica de comunicació de la Facultat, publicarà en format PDF l'IT definitiu a la pàgina web de la Facultat dins l'apartat Seguretat, salut i medi ambient.

La vigència només està garantida per la versió disponible a la web de la FBAA: www.ub.edu/portal/web/bellesarts/inici ”.

Qualsevol còpia impresa d'aquest document, no es considera còpia controlada. La vigència només està garantida per la versió disponible a la web de l'OSSMA: www.ub.edu/ossma/